

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) az alábbi kérdéseivel kapcsolatban:

A GVH digitális stratégiát dolgozott ki annak érdekében, hogy hatékonyabban tudjon reagálni a piacokra. Erről közleményt adott ki a napokban, amelynek részeként feltüntette a tavaly novemberben kidolgozott influencerekre kidolgozott útmutatót is.

Ebben a dokumentumban foglalt előírásokat mennyire tartják be az influencerek?

Elégedettek az influencerek a kérdéshez való hozzáállással?

Az útmutatót nem bővítették, pontosították, módosították, ezek szerint elégedettek az eredményekkel?

Az útmutatóban azt írják, hogy az üzleti kapcsolat megjelölését jól észlelhetően, olvasóan és érthetően kell feltüntetni. Bevallom, egyes influencerek videóinál, ha nem figyelném a munkásságukat fokozottabb kritikussággal, akkor nem venném észre, hogy az fizetett tartalom. Ezen a területen nem kellene erősíteni?

Azt is beleírták, hogy az impresszumba, névjegybe, bemutatkozóban érdemes feltüntetni az üzleti kapcsolatot. Sokszor ez sem érvényesül a tisztességes tájékoztatás jegyében, nem lehet ezt közeleztetővé tenni?

Egy egységes, jól fentüntetett jelzés bevezetése, mint amilyen mondjuk a PR-cikkeknél az (x), nem megoldható?

Vannak ügyeskesések, amikkel próbálkoznak egyes influencerek annak érdekében, hogy a tisztességes tájékoztatást elkerüljék, de a GVH vagy a fogyasztók figyelmét ne keltsék fel?

Érkezett be önökhöz bejelentés tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban, valamelyik influencer tevékenységét érintően? Indítottak eljárást bejelentésből fakadóan vagy hivatalból? Ha igen, akkor tudnak konkrét példát mondani?

Bírságot szabtak ki?

Milyen módon lehet az influencereket szankcionálni a bírságon kívül?

Ennek az útmutatónak mekkora a "súlya"? Ha valaki nem tartja be, akkor az tekinthető olyanoknak, mintha törvényt sértene?

Kit érint ezekben az esetekben a legnagyobb felelősség? A hirdetőt, a médiaügynökséget vagy az influencert?

a következő válaszokat adja:

A GVH digitális stratégiát dolgozott ki annak érdekében, hogy hatékonyabban tudjon reagálni a piacokra. Erről közleményt adott ki a napokban, amelynek részeként feltüntette a tavaly novemberben kidolgozott influencerekre kidolgozott útmutatót is.

Ebben a dokumentumban foglalt előírásokat mennyire tartják be az influencerek?

Az Útmutató három, versenyfelügyeleti eljárásban elfogadott kötelezettségvállaláshoz kapcsolódóan jelent meg. A GVH ezen kötelezettségvállalások betartását utóvizsgálataiban fogja ellenőrizni.

Elégedettek az influencerek a kérdéshez való hozzáállással?

Az Útmutatóval és a fenti három eljárás lezárásával kapcsolatban általunk ismert reakciók pozitívak, mind a (bírságkiszabás helyetti) iránymutatás, mind annak tartalma tekintetben. Visszajelzéseink szerint a velünk kapcsolatba került véleményvezérek értékelik, hogy támpontokat kaptak a korábbi bizonytalanság helyett.

Az útmutatót nem bővítették, pontosították, módosították, ezek szerint elégedettek az eredményekkel?

Az Útmutató tartalma a megfogalmazáskor tapasztalt körülményekre reagált. A jogszabályokból fakadó elvárások (a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatok, ezen belül a szerkesztői tartalomnak álcázott reklám tilalma) azóta is változatlanok.

Az útmutatóban azt írják, hogy az üzleti kapcsolat megjelölését jól észlelhetően, olvasóan és érthetően kell feltüntetni. Bevallom, egyes influencerek videóinál, ha nem figyelném a munkásságukat fokozottabb kritikussággal, akkor nem venném észre, hogy az fizetett tartalom. Ezen a területen nem kellene erősíteni?

Az Útmutató célja a jelenségre való figyelemfelhívás, iránymutatás az arra válaszként adható esetleges jó gyakorlatok tekintetében, valamint az önszabályozás ösztönzése.

Ahogy Fazekas Ildikó, az Önszabályozó Reklámtestület főtitkára [fogalmazott](#): „a Gazdasági Versenyhivatal által kiadott útmutató komoly eligazítást jelent, de az ördög a részletekben rejlik, így hát számos részletkérdésre kellett figyelniük és arról álláspontot kialakítani.”

Azt is beleírták, hogy az impresszumba, névjegybe, bemutatkozóban érdemes feltüntetni az üzleti kapcsolatot. Sokszor ez sem érvényesül a tisztességes tájékoztatás jegyében, nem lehet ezt közelezővé tenni?

Egy egységes, jól feltüntetett jelzés bevezetése, mint amilyen mondjuk a PR-cikkeknél az (x), nem megoldható?

A GVH az ajánlason, illetve a joggyakorlatán keresztül megfogalmazott elvárásokon keresztül tud hatni a gyakorlatra. Az Útmutató ehhez adja meg az iránymutatásokat, egyben szabadon hagyva a piaci szereplők lehetőségét a megfelelő eszközök, jelzések kialakítására.

Vannak ügyeskesések, amikkel próbálkoznak egyes influencerek annak érdekében, hogy a tisztességes tájékoztatást elkerüljék, de a GVH vagy a fogyasztók figyelmét ne keltsék fel?

A három, eddig lefolytatott versenyfelügyeleti eljárásban megfogalmazottakon kívül a GVH jelenleg nem vizsgál más típusú magatartást.

Érkezett be önökhöz bejelentés tisztességtelen kereskedelmi gyakorlattal kapcsolatban, valamelyik influencer tevékenységét érintően? Indítottak eljárást bejelentésből fakadóan vagy hivatalból? Ha igen, akkor tudnak konkrét példát mondani?

A GVH, ahogy a fentiekben említettük, három, véleményvezérekkel kapcsolatos eljárásban hozott határozatot:

http://www.gvh.hu/sajtoszoba/sajtokozlemenyek/2017_es_sajtokozlemenyek/kotelezettsegvallalassal_zarult_a_gvh_elso_velemen.html

http://www.gvh.hu/sajtoszoba/sajtokozlemenyek/2017_es_sajtokozlemenyek/ujabb_velemenyezer_ugye_zarult_kotelezettsegvalla.html

http://gvh.hu/sajtoszoba/sajtokozlemenyek/2018_as_sajtokozlemenyek/ismet_egy_un_velemenyezer_ugye_zarult_kotelezetts.html

Mindhárom ügy a jogsértés tényének vagy annak hiányának megállapítása nélkül, az eljárás alá vont vállalkozások önkéntes kötelezettségvállalásainak elfogadásával zárult. A kötelezettségvállalások keretében a vállalkozások összhangba hozzák magatartásukat a törvény rendelkezéseivel. Így hatékonyabban elérhető a törvény rendelkezéseivel ellentétes magatartás kiiktatása, a döntés pedig iránymutatást ad más piaci szereplők számára. További előnye lehet, hogy a vállalkozás olyan, a fogyasztók számára előnyös vállalatokat is tehet, amelyeket a Gazdasági Versenyhivatal egyébként nem tudna kikényszeríteni.

A kötelezettségvállalásokat rögzítő döntéseiben a GVH megjegyezte, hogy hasonló ügyekben számos versenyfelügyeleti eljárás indulhatna, de a közérdeket – legalábbis rövid távon - a versenyfelügyeleti eljárásoknál hatékonyabban védheti egy iránymutató kötelezettségvállalás. Ezzel összhangban a GVH jelenleg nem folytat eljárást a fenti típusú magatartásokkal kapcsolatban.

Bírságot szabtak ki?

Nem, az eddigi, véleményvezérekkel kapcsolatos eljárásokban nem került sor bírság kiszabására.

Milyen módon lehet az influencereket szankcionálni a bírságon kívül?

A GVH határozatainak egyéb, lehetséges jogkövetkezményei közé tartozhatnak: a jogsértő állapot megszüntetésére kötelezés, a jogsértés további folytatásának megtiltása, meghatározott kötelezettség teljesítése (pl. helyreigazító nyilatkozat közzététele).

A nem szankcionáló típusú eszközök közé tartozik a fent említett kötelezettségvállalás intézménye, illetve az első alkalommal jogsértést elkövető kis- és középvállalkozások figyelmeztetése bírságolás helyett (bizonyos feltételekkel).

Ennek az útmutatónak mekkora a "súlya"? Ha valaki nem tartja be, akkor az tekinthető olyannak, mintha törvényt sértene?

Az Útmutatónak nincs jogi kötőereje. A GVH jogalkalmazási gyakorlatát közvetíti, célja a jövőbeli piaci gyakorlat alakításának minél hatékonyabb támogatása. Ugyanakkor a jövőben nem

hivatkozhat senki arra, hogy a magatartása újszerű, így nem ismerhette az azzal szemben támasztott elvárásokat.

A GVH szándéka szerint a kötelezettségvállalás egyúttal alkalmas a célzott fogyasztói kör mellett a hirdető, az üzleti partnerek és más véleményvezérek elérésére és iránymutatás nyújtására is.

Kit érint ezekben az esetekben a legnagyobb felelősség? A hirdetőt, a médiaügynökséget vagy az influencert?

A fenti kérdés eldöntése esetről-esetre változhat (pl. a szerződéses kapcsolat jellegétől, a közzétett tartalom kialakításától függően).

Budapest, 2018. október 1.

Gazdasági Versenyhivatal